

Aliens spøger i alle konspirationsteorier

Fortællinger baseret på konspiratorisk og paranoid tænkning bliver stadig mere dominerende i medierne. Det er dog ikke den nyvalgte amerikanske præsidents gøren og laden, der er temaet i Aaron John Gulyas' seneste bogudgivelse, men konspirationsteorier generelt. De har en lang historie i USA og er ofte blevet styrket af afsløringer af rigtige konspirationer og fortællinger.

Af Kim Møller Hansen

Aaron John Gulyas er historiker og har med sine tidligere udgivelser vist, at han også er fortrolig med ufomytens historie. Hans seneste udgivelse er *Conspiracy Theories - The Roots, Themes and Propagation of Paranoid Political and Cultural Narratives*, som indledes med en teoretisk introduktion om konspirationsteoriens natur. Derefter følger de seks hovedkapitler:

1. Secret Societies
2. New World Orders
3. They Came from Outer Space
4. Mind Control
5. Mad Science and Forbidden Knowledge
6. The Hidden World of the Nazis

Det er kapitel 3: *They Came from Outer Space*, som er mest relevant i denne sammenhæng.

Donald E. Keyhoe
(1897-1988).

Donald E. Keyhoe stod med sine artikler og adskillige storsælgende bøger fadder til rumskibshypotesen, dvs. troen på at ufoer er fremmede rumskibe. Han blev grundlægger af konspirationsteorien om, at de amerikanske myndigheder (formentlig CIA) kender sandheden om ufoerne og skjuler den for offentligheden.

I perioden 1957-1969 var Keyhoe leder af den private organisation National Investigations Committee on Aerial Phenomena (NICAP), som sammen med konkurrenten APRO (Aerial Phenomena Research Organization) var dominerende i ufomytens første mange år. Begge organisationer forsøgte at dokumentere besøg udefra og fremskaffe det endelige bevis, men så ganske forskelligt på myndighedernes rolle. Hvor NICAP med Keyhoe i spidsen troede på en sammensværgelse, mente APRO ikke, at myndighederne kendte og tilbageholdt nogen „sandhed“.

I dag er både NICAP og APRO fortid, men arven efter dem er langtidsholdbar. Mange ufoorganisationer er efterfølgende opstået og forsvundet i glemsel uden at have efterladt sig varige spor - og tak for det.

I dag kalder den amerikanske organisation MUFON (Mutual UFO Network, grundlagt i 1969) sig for verdens største. Ja, den udnævner sådan set også sig selv som verdens ældste ufoorganisation og afslører dermed sit manglende kendskab til ufomytens historie: SUFOI blev som bekendt dannet i 1957. Desværre har MUFON trods proklamationer på sin [hjemmeside](#) om det modsatte i praksis ingen videnskabelig tilgang til ufomyten (se fx artiklen „[Men han har jo ikke noget på!](#)“).

National Investigations
Committee On
Aerial Phenomena

National Investigations Committee on Aerial Phenomena (NICAP) var aktiv i perioden 1956-80.

the apro bulletin

The Aerial Phenomena Research Organization (APRO) var aktiv i perioden 1960-88.

MUFON har intet lært af (eller vælger at ignorere) de mange erfaringer og den værdifulde viden, som er indsamlet om ufomyten gennem 70 år, men gentager i udgivelser og tv-dokumentarer myter, vandrehistorier og uhyrlige påstande i en uendelighed uden at bringe noget værdifuldt nyt om ufomyten til torvs.

De såkaldte ufobortførelser (abductions) dominerede i 1980'erne og 1990'erne. Selvudnævnte „eksperter“ som John Mack, David M. Jacobs og Whitley Strieber skabte sig et godt indtægtsgrundlag og berømmelse i ufokredse ved at overbevise mange tusinde sensitive amerikanere om, at de havde været bortført af aliens, undersøgt og bragt tilbage til en traumatiseret hverdag. Især formålet med disse bortførelser fyldte bøger og konferenceforedrag. Var myndighederne i ledtog med disse (fortrinsvis) ondsksfulde besøgende udefra? Var der indgået en deal om, at „de“ får lov til at høste mennesker, mod at „vi“ til gengæld får kendskab til fremmed teknologi? De vilde konspiratoriske ideer fik frit spil og gjorde ufomyten både mere omfattende, indviklet og selvmodsigende.

1950ernes opfindelse af begrebet „*Men in Black*“ (MIB) - de mystiske mænd, der besøger og skræmmer ufovidner - med Albert K. Bender og forfatteren Gray Barker (billedet) som bagmænd har vist sig særligt levedygtig og har bl.a. resulteret i storsælgende film.

Fra slutningen af 1960erne og op gennem 1970erne - en tid præget af Vietnam-krigens rædsler og en voksende mistro til politikere og myndigheder bl.a. på grund af Watergate-skandalen (1972-74) - opgav de besøgende næstekærligheden kendt fra 1950ernes ufoprofeter og blev kriminelle og voldelige: De skamferede kvæg, ødelagde markagrøder med store aftryk i kunstfærdige mønstre og bortførte uskyldige mennesker. I 1987 udkom Whitley Striebers selvbiografiske roman „*Communion - A True Story*“, som blev en bestseller. Bogen handler om Strieber, der i en periode efter julen 1985 får natlige besøg i soveværelset af de Grå. Han glemmer umiddelbart alt om oplevelserne, men kan senere huske dem i detaljer.

(© SUFOI Picture Library)

Milton William „Bill“ Cooper blev med årene mere og mere radikal og var i slutningen af 1990erne en del af den militante, regeringsfjendtlige subkultur. Han døde i 2001 under en skudveksling, da politiet ville anholde ham.

at få sit budskab ud - uanset hvor åndsvagt og usandt det i øvrigt kunne være.

Når noget en gang er publiceret på nettet, eksisterer det til evig tid. Især hvis nogen insisterer på at holde det i live.

Dette klima gav en ny historie gode vækstbetingelser. Alle havde ellers for længst glemt, at der i sommeren 1947 styrtede et eller andet mystisk ned ved Roswell i New Mexico.

At det i virkeligheden drejede sig om en klynge af vildfarne forsøgsballoner fra det tophemmelige MOGUL-projekt (se fx *Roswell* og *Project Saucer - Da ufomyten blev skabt*) er for så vidt temmelig ligegyldigt, for da Charles Berlitz, og William Moores bog *The Roswell Incident* begyndte at storsælge i 1980, var det pludselig blevet til den skinbarlige sandhed, at myndighederne havde tilbageholdt viden om et nedstyrtet fremmed rumfartøj med aliens.

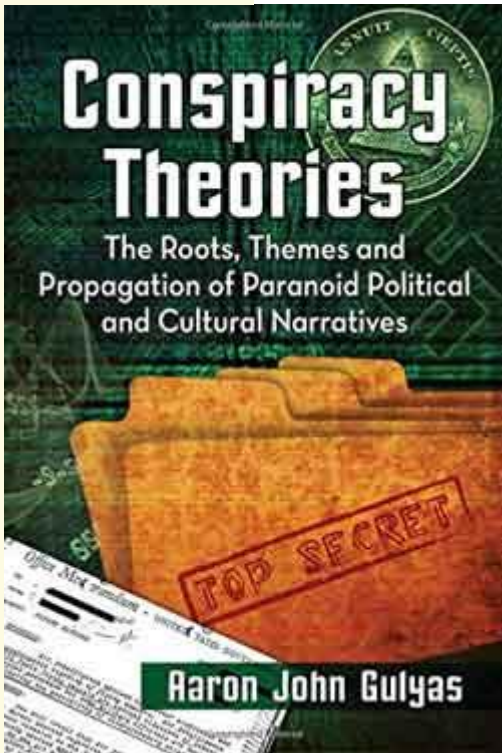
Roswell-hysteriet nåede nye højder i de følgende år, hvor hundredvis af dokumenter „beviste“, at en hemmelig 12 mands-gruppe ved navn MJ-12 siden 1947 i kulisserne havde styret en lang række begivenheder knyttet til ufostyrt, kontakt med aliens etc. At de mange MJ-12-dokumenter tydeligvis er forfalskninger, betyder intet, hvis man er troende og lider af paranoia. De kan godt komme til at passe fint ind og give mening, hvis man leder efter det mønster, som skaber meningsfuld sammenhæng i en skummel verden.

Berlitz og Moore var ikke alene om at skabe Roswell-myten. Størstedelen af researchen til deres bestseller blev gennemført af Stanton Friedman, der efterfølgende skrev sin egen bog om Roswell-nedstyrtningen.

Friedman tilskrives i øvrigt udtrykket „A Cosmic Watergate“, som er godt at bruge, hvis man med et mystisk og sigende ansigtsudtryk gerne vil antyde en mulig sammenhæng mellem fx Roswell-nedstyrtningen og mordet på præsident John F. Kennedy.

De mange uforelaterede konspirationsideer gav i 1990erne rigeligt med stof til science fiction-serier som fx *X-Files* og *Dark Skies*.

Med opfindelsen af BBS'er (elektroniske opslagstavler på nettet) og internettets stadig voksende udbredelse fra 1990erne blev det lettere

Aaron John Gulyas: „*Conspiracy Theories - The Roots, Themes and Propagation of Paranoid Political and Cultural Narratives*“, 229 sider, McFarland & company, Inc., Publishers 2016. Bogen er i softback, har få illustrationer og er udstyret med gode noter, bibliografi og stikordsregister.

I dag vil man således stadig støde på tekster skrevet af blandt andre fantasten som John Lear og Bill Cooper.

Konspirationstilhængere ser sammenhænge, hvor de ikke findes, og Cooper kunne fx se en sammenhæng mellem ufoer og New World Order (en totalitær verdensregering).

En forfattergruppe (med Jim Keith som en af flere) under pseudonymet „Commander X“ havde en fest i 1990erne med deres historier om en hemmelig underjordisk base i *Dulce*, hvor aliens og de amerikanske myndigheder samarbejdede - historier som siden har knopskudt.

Aaron John Gulyas skriver i sine konklusioner i *Conspiracy Theories - The Roots, Themes and Propagation of Paranoid Political and Cultural Narratives*, at konspirationsteoriene i større eller mindre grad er knyttet til spørgsmålet om ikke-jordisk liv med tætte bånd mellem ufoer og politiske sammensværgelser.

Gulyas slår også fast, at konspirationsideer er levedygtige.

I dag bliver de holdt i live af exopolitik- og disclosure-bevægelserne, som i virkeligheden relancerer gamle budskaber i nye klæder.

De skruer tiden tilbage til ufoprofeterne i 1950erne og Donald E. Keyhoses storhedstid med konsolideringen af rumskibshypotesen og myndighedernes hemmeligholdelse og genbruger fortidens mange konspirationsideer i nye klæder.

Læs mere

Læs mere om Aaron John Gulyas og hans bøger på ufo.dk:

- Aaron John Gulyas: *The Paranormal and the Paranoid - Conspiratorial Science Fiction Television*, Rowman & Littlefield Publishers 2015
- Aaron John Gulyas: *Extraterrestrials and the American Zeitgeist: Alien Contact Tales Since the 1950s*, McFarland & Company 2013
- Aaron John Gulyas: *The Chaos Conundrum - Essays on UFOs, Ghosts & Other High Strangeness in our Non-rational & Atemporal World*, Redstar Books 2013

De gode og de dårlige

Nogle konspirationsteorier kan lyde besnærende og måske endda sandsynlige. Men de fleste er meget langt ude, som fx når nogen påstår, at:

- den østtyske efterretningstjeneste Stasi har opfundet Smølferne for at udbrede tanken om det perfekte kommunistiske samfund
- The Beatles i virkeligheden var hemmelige agenter for det britiske kongehus, som ville udbrede hippiekulturen til hele verden, så Prins Charles kunne få en legitim undskyldning for at skjule sine store ører under langt hår.

Men hvad gør en konspirationsteori god eller dårlig? Og hvordan er de dårlige teorier egentlig skruet sammen? Det giver professor Kasper Lippert-Rasmussen fra Aarhus Universitet svar på i artiklen „Dårlige konspirationsteorier glemmer at forklare“ på videnskab.dk.